

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2014-2017

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Vítězslav Vild

Vybraná oprávnění strážníků obecní policie

Praha 2017

Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Jozef Banždak, Ph.D.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR COMBINED STUDIES

2014-2017

BACHELOR THESIS

Vítězslav Vild

The Chosen Licence of Guards from the Local Police

Prague 2017

The Bachelor Thesis Work Supervisor:

JUDr. Jozef Banždak, Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a uvádím v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne.....

Vítězslav Vild

Poděkování

Touto cestou bych chtěl poděkovat svému vedoucímu bakalářské práci JUDr. Jozefovi Bandžakovi, Ph.D., za odborné vedení, cenné rady a připomínky při zpracování této bakalářské práce.

Dále bych chtěl poděkovat všem, kteří mi věnovali chvíli svého drahocenného času.

Anotace

Tématem autorovi bakalářské práce je „Vybraná oprávnění strážníků obecní policie“. Práce se zabývá základními pojmy, a poté úkoly obecní policie. Jako stěžejní jsou právě oprávnění obecní policie a její následná komparace s oprávněními Policie České republiky. Následuje kapitola o donucovacích prostředcích a omezení na osobní svobodě. Po teoretické části následuje praktická část, která obsahuje dotazníkové šetření laické veřejnosti i strážníků a řízené pohovory s odborníky, a to vedoucími pracovníky obecní policie a Policie České republiky.

Klíčová slova

Komparace, obecní policie, oprávnění policistů, oprávnění strážníků, Policie České republiky, policista, strážník.

Annotation

The topic of author's bachelor's work is The Chosen Licence of Guards from the Local Police. The work deals with basic names and later with the task of local police. The main part is the licence of local police and its following comparison with Police of Czech republic. The next chapter is about forced means and restriction on personal freedom. The next part following the theoretical one is the practical one, which includes questionnaire of the amateur public and also the guards. It also includes controlled talks with experts - the leading representatives of Local police and The Police of Czech republic.

Key words

Forced means, comparison, Local police, restriction on personal freedom, the licence of the police, the licence of guards, The Police of Czech republic, policeman, guard, The chosen Licence of guards from the Local police.

OBSAH

ÚVOD.....	9
TEORETICKÁ ČÁST.....	11
1 ZÁKLADNÍ POJMY - HISTORIE.....	11
1.1 Policie	11
1.2 Obecní policie	11
1.3 Policie České republiky.....	12
1.4 Souhrn	13
2 ÚKOLY	14
2.1 Úkoly obecní policie	14
2.2 Úkoly Policie České republiky	15
2.3 Souhrn	15
3 OPRÁVNĚNÍ OBECNÍ POLICIE A POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY.....	17
3.1.1 Oprávnění požadovat vysvětlení - obecní policie	17
3.1.2 Oprávnění prokázání totožnosti - obecní policie.....	18
3.1.3 Oprávnění předvedení osoby – obecní policie	19
3.1.4 Oprávnění odebrat zbraň – obecní policie	19
3.1.5 Oprávnění zakázat vstup na určitá místa – obecní policie.....	20
3.1.6 Oprávnění otevřít byt nebo jiný uzamčený prostor - obecní policie	21
3.1.7 Oprávnění odejmout věc - obecní policie	21
3.2.8 Oprávnění použití technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla – obecní policie	22
3.1.9 Oprávnění ke vstupu - obecní policie	25
3.2.1 Oprávnění požadovat vysvětlení - PČR.....	25
3.2.2 Oprávnění prokázání totožnosti - PČR.....	26
3.2.3 Oprávnění předvedení osoby - PČR.....	27
3.2.4 Oprávnění vydání a odebrání zbraně a prohlídka osoby - PČR	27
3.2.5 Oprávnění omezení pohybu osob - PČR.....	28
3.2.6 Oprávnění vstupu do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek - PČR	29
3.2.7 Oprávnění odnětí věci - PČR	30
3.2.8 Oprávnění použití TPZOV - PČR	30
3.2.9 Oprávnění ke vstupu – PČR.....	30
3.3 Souhrn.....	31

4 DONUCOVACÍ PROSTŘEDKY	33
4.1 Donucovací prostředky – obecní policie	33
4.2 Donucovací prostředky – PČR	34
4.3 Souhrn	35
5 POUŽITÍ SLUŽEBNÍ ZBRANĚ	37
5.1 Použití služební zbraně – obecní policie	37
5.2 Použití služební zbraně – PČR	38
5.3 Souhrn	39
6 OMEZENÍ NA OSOBNÍ SVOBODĚ.....	41
6.1 Omezení na osobní svobodě – obecní policie	41
6.2 Omezení na osobní svobodě – PČR.....	41
6.3 Souhrn	42
PRAKTICKÁ ČÁST	44
7 ŘÍZENÝ ROZHOVOR	44
7.1 Rozhovor se zástupcem ředitele městské policie Chomutov	44
7.2 Rozhovor s vedoucím obvodního oddělení Policie České republiky Chomutov ..	46
8 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	48
ZÁVĚR.....	52
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	54
Seznam použité literatury.....	54
Seznam použitých internetových zdrojů	54
Seznam použité judikatury	55
SEZNAM PŘÍLOH	56

ÚVOD

Téma bakalářské práce si autor vybral po rozhovoru s vedoucím práce z důvodu osobních zkušeností u obecní policie, ale také díky zkušenostem s policisty a celkově Policií České republiky jak v profesním, tak i osobním životě. V současné době někteří lidé stále nevědí, jaká oprávnění strážník vůbec má, nebo si je pletou s oprávněními policistů. Není totiž nic neobvyklého potkat v autorově zaměstnání člověka, který sdělí, že není kompetentní ztotožnit osobu po spáchání přestupku, zastavit vozidlo za prohřešky, kterých se řidiči dopouštějí apod. Z autorova pohledu je proto toto téma vysoce aktuální.

Bohužel proti městské policii panuje v dnešní době spíše averze kvůli jejímu řešení v oblasti dopravy. V dnešní době je problém s parkováním a každá rodina má více než jedno vozidlo, proto když někdo uvidí na svém vozidlu „botičku“, či oznámení o spáchání přestupku, tak nadšením skákat nebude a bude povídat a poučovat strážníka o věcech, kterých by si měl všímat.

Jako strážník obecní policie pracuje autor již devátým rokem, přičemž oprávnění strážníků obecní policie dle zákona o obecní policii využívá denně k ochraně veřejného pořádku, bezpečnosti občanů i jejich soukromého majetku a dalších úkolů, které mu ukládá zákon o obecní policii, či jiný právní předpis.

Hlavním úkolem státu je zajistit bezpečnost a veřejný pořádek ve společnosti. Stát není schopen toto zvládat sám, a proto se kromě Policie České republiky podílí na těchto úkolech i obce, které si mohou zřídit k zvýšení bezpečnosti obecní policii.

Jako teoretický cíl práce si autor zadal seznámit laickou veřejnost s oprávněními strážníků obecní policie. Jako další cíl teoretické práce byla komparace vybraných oprávnění strážníků obecní policie s oprávněními Policie České republiky, protože každá složka se řídí podle svého zákona a tudíž má každá složka i jiné pravomoci.

V první kapitole byly vysvětleny základní pojmy. Samotný vznik slova policie, až po současnost vnitřních bezpečnostních složek v České republice, a to konkrétně obecní policii a Policii České republiky. Druhá kapitola obsahuje úkoly obecní policie a Policie České republiky. Ve třetí kapitole jsou vypsány oprávnění strážníků i Policie České

republiky a porovnání mezi sebou. Vzhledem k velkému počtu oprávnění vybral autor pouze ta s nejmarkantnějšími rozdíly, či která se mu zdála palčivá. Čtvrtá kapitola obsahuje donucovací prostředky obou složek. V páté kapitole je vysvětlen rozdíl mezi omezením osobní svobody obecní policie a Policie České republiky.

V praktické části bylo použito dotazníkové šetření laické veřejnosti i strážníků. Jako cíl v praktické části v dotazníkovém šetření si autor zadal, v čem by lidé zlepšili plány obecní policie a jestli podle nich jsou dostačující oprávnění obecní policie. Autorova hypotéza předpokládá, že lidé budou mít připomínky hlavně na řešení problematiky v oblasti dopravy a budou si myslet, že obecní policie má dostačující oprávnění.

Jako další byly použity řízené rozhovory s vedoucími pracovníky obecní policie a Policie České republiky, kdy byla snaha získat jejich odpovědi a názory na některé otázky ohledně obecní policie a Policie České republiky. Jako praktický cíl řízených rozhovorů si autor zadal otázku, zda má podle odborníků obecní policie nebo Policie České republiky dostatečná oprávnění? Autorova hypotéza předpokládá, že odborníci budou za jedno s autorem, který si myslí, že oprávnění má každá jednotlivá složka dostačující.

TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLADNÍ POJMY - HISTORIE

1.1 Policie

Výraz policie má kořeny v řeckém slově polis (obec, město), v přeneseném slově stát (Macek, Uhlíř, 1997, s. 9). Pojmy město a stát zde byly ztotožňovány, protože Řekové vytvořili v předmakedonském období pouze městské státy (tamtéž, s. 97). Slovo policie je také stejného původu jako slovo politika. Znamenají zhruba péči o obec či v širším pojetí o věci veřejné (tamtéž, s. 13).

Ve středověku se vykrystalizovaly v bezpečnostní sféře dva typy bezpečnostních složek, které bychom mohli označit jako policii a četnictvo. Městské složky zajišťovaly bezpečnost v okruhu města a na území, které městu náleželo. Byly předchůdcem pozdějších policejních sborů. Zajištění obrany a bezpečnosti státu bylo tradiční povinností panovníka (tamtéž, s. 11).

1.2 Obecní policie

Obecní policie byla zřízena zákonem č. 553/1991 Sb., o obecní policii ze dne 6. prosince 1991, který prošel řadou novelizací (Vetešník, Jemelka, 2009, s. 3).

Obecní policie zřízená obcí, která je zároveň statutárním městem, nebo v hlavním městě Praze se nazývá městská policie. Právní úprava České republiky nereaguje na tzv. městysy, protože v městysi může působit pouze obecní policie (tamtéž, s. 52).

Obecní policie je orgánem obce, kterou může zřídit i zrušit obecní zastupitelstvo pouze obecně závaznou vyhláškou. Obecní policie plní úkoly, které jí byly svěřeny na území své obce. Zákon o obecní policii nebo zvláštní zákon, může stanovit, že obecní policie může plnit úkoly i na území jiné obce (tamtéž, s. 4).

Zaměstnanec obecní policie, který splňuje všechny náležitě podmínky, tj. je bezúhonný, spolehlivý, starší jednadvaceti let, zdravotně způsobilý, má minimálně dosažené středoškolské vzdělání zakončené maturitou a má osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladech, může prokazovat svoji příslušnost k obecní policii jako

strážník (Macek, Uhlíř, 1997, s. 9). Jelikož strážníci pracují pod zákoníkem práce, nemají nárok po odchodu z práce na výsluhový příspěvek (Tomek, 2009, s. 206).

Obecní policie patří do ostatních složek integrovaného záchranného systému dle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému. Mezi ostatní složky patří například i Armáda České republiky, horská služba, havarijní služby, aj. (§ 4/2, zákon o integrovaném záchranném systému).

Protože jsou strážníci v pracovněprávním vztahu, jejich případné přestupky, správní delikty, či trestné činy, kterých se dopustí, vyšetřuje Policie České republiky, jako kohokoliv jiného (Vangeli, 2014, s. 11).

1.3 Policie České republiky

Policie České republiky vznikla z českých složek Sboru národní bezpečnosti. Dne 21. června 1991 schválila Česká národní rada zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, a na jeho základě vznikla dnem 15. července 1991 Policie České republiky. Dnem 1. ledna 2009 nabyl účinnosti nový zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, který platí dodnes (Policie, online, cit. 2016-07-20).

Policie České republiky je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor České republiky na celém území republiky (Vangeli, 2014, s. 1). Působit mimo území České republiky může Policie České republiky, pokud tak stanoví jiný právní předpis (tamtéž, s. 29).

Zaměstnanec Policie České republiky, který splňuje všechny náležité podmínky, může prokazovat svoji příslušnost k policii jako policista (tamtéž, s. 3). Policista musí být starší osmnácti let, musí být bezúhonný, o přijetí sám požádá, je svéprávný, je zdravotně způsobilý, není členem politické strany, nevykonává živnostenskou činnost aj. (Tomek, 2009, s. 153). Policisté jsou ve služebním poměru, který upravuje zákon č. 361/2003 Sb. Do tohoto zákona spadá např. i Celní správa, Hasičský záchranný sbor, Vězeňská služba aj. (Vangeli, 2014, s. 2). Policista, který vykonával minimálně 15 let svoji službu, má nárok po odchodu na výsluhový příspěvek při splnění určitých podmínek (Tomek, 2009, s. 264).

Policie České republiky patří do základní složky integrovaného záchranného systému

spolu s Hasičským záchranným sborem a Zdravotnickou záchrannou službou. Tyto složky provádějí záchranné a likvidační práce, jakožto i přípravu na mimořádné události (Vangeli, 2014, s. 96).

Jednání, které má znaky přestupku, u policistů podléhá podle zákona o služebním poměru a řeší se jako kázeňský trest, který řeší policistův nadřízený (Tomek, 2009, s. 43). Příslušníky Policie České republiky, kteří se dopustili trestného činu, nebo tomu nasvědčují skutečnosti, odhaluje a vyšetřuje Generální inspekce bezpečnostních sborů (Škoda, Vavera, Šmerda, 2013, s. 450).

1.4 Souhrn

Autor se v první kapitole snažil nastínit základní pojmy, které jsou pro tuto bakalářskou práci stěžejní. Bohužel mohly být vypsány jen některé základní věci u těchto pojmů, protože jen samotné základní pojmy by vydaly na samotnou bakalářskou práci.

Jde jednoznačně spatřit, že bezpečnost byla na prvním místě již od dávných dob minulosti, protože každý mezi sebou soupeřil, či se snažil obohatit na úkor druhého. Toto platí bohužel již od okamžiku, kdy se člověk stal člověkem. Bylo potřeba zřídit určité bezpečnostní složky k ochraně pořádku, či najmout žoldáky. Proto vznikaly ozbrojené složky, které chránily jednotlivce, skupiny, město, ale i celkově obyvatelstvo.

Z těchto základních pojmů jsou již vidět značné rozdíly mezi těmito dvěma ozbrojenými složkami, protože služební poměr příslušníků Policie České republiky má jistě svoje výhody, ale nese s sebou i povinnosti, které strážníci obecní policie oproti policistům nemají.

Obě složky mají ale i mnoho společného, např. strážník i policista mají při plnění úkolů postavení úřední osoby podle trestního zákoníku, dále je to povinnost zakročit při zjištění protiprávního jednání, ale hlavně pomáhat lidem a být tu pro ně, když je lidé potřebují.

2 ÚKOLY

2.1 Úkoly obecní policie

Úkolem ve smyslu zákona o obecní policii se rozumí činnost (čili souhrn úkonů nebo operací) zaměřená nebo směřující k naplnění určitého cíle. Jedná se tedy o realizaci konkrétních povinností a oprávnění strážníka stanovených právními předpisy. Na rozdíl od Policie České republiky byly úkoly obecní policie vymezeny restriktivně taxativním způsobem (Vetešník, Jemelka, 2009, s. 56).

Plnění úkolů obecní policie je výslovnou zákonnou podmínkou pro použití některých oprávnění, např. oprávnění požadovat prokázání totožnosti, osobní a věcné pomoci, či zákazu vstupu na určitá místa (Vetešník, Chauer, 2014, s. 16).

Obecní policie byla založena pro zabezpečení lokálních problémů veřejného pořádku a plnit další úkoly podle zákona o obecní policii nebo zvláštního zákona - zejména tedy pro přispívání ochrany a bezpečnosti osob a majetku, dohlížení na dodržování pravidel občanského soužití, dohlížení na dodržování nařízeních rady obce a obecně závazných vyhlášek, podílení se na prevenci kriminality v obci, odhalování přestupků a jiných správních deliktů, jejichž projednávání je v působnosti obce aj.

Obecní policie vykonává rovněž činnosti doprovodné a podpůrné, ale nevyžadující stanovení zákonem. Takovouto činností je například záchranářská činnost, používání policejních plavidel a zabezpečování jejich provozu. Dále je to zajišťování pultu centrální ochrany, chov a výcvik služebních psů a výcvik služebních koní. Patří sem také zajišťování provozu obecních útulků pro opuštěná zvířata včetně odchyty zvěře aj. (Vetešník, Jemelka, 2009, s. 55-57).

Přesto přese všechno by strážník neměl suplovat činnost bezpečnostních sborů nebo jiných specializovaných bezpečnostních subjektů, protože nemusel být odborně vyškolen, či vycvičen a svojí činností by mohl narušit úkoly bezpečnostních sborů (Vetešník, Chauer, 2014, s. 21).

2.2 Úkoly Policie České republiky

Ustanovení o úkolech Policie České republiky vymezuje věcnou působnost, tedy druh a šíři úkolů, ve kterých je policie činná, respektive okruh společenských vztahů, ve kterých policie uplatňuje svou pravomoc. Policie České republiky slouží veřejnosti a jejím základním cílem je zajistit ochranu bezpečí osob, veřejného pořádku a majetku. Policie České republiky též chrání veřejný pořádek, předchází trestné činnosti, plní úkoly dle trestního řádu a další úkoly, které jí byly svěřeny.

Všechny obecně vymezené úkoly spadají do oblasti tzv. vnitřního pořádku a bezpečnosti, tedy do oblasti, která je primárně v působnosti Ministerstva vnitra České republiky, kterému je policie podřízena (Vangeli, 2014, s. 11-13).

Policejní úkoly z povahy věci lze samozřejmě plnit jak preventivně, tak i represivně. Represivní a preventivní přístupy se prolínají skoro všemi úkoly, které policie plní (tamtéž, s. 19).

Policie České republiky má vytvořeny celostátní útvary, které se zaměřují na určitou problematiku, či specifický konkrétní úkol. Jednat se může například o Pyrotechnickou službu, která se zabývá přepravou, manipulací a zneškodňováním munice a výbušnin. Dále Leteckou službu, která je předurčena k zásahům, kde hrozí nebezpečí z prodlení. Jako další by mohl být Útvar pro ochranu prezidenta, který zajišťuje osobní ochranu a bezpečnost prezidenta České republiky, či jeho sídla, kde přebývá a jeden z nejznámějších útvarů, a to Útvar rychlého nasazení, tzv. URNA, která má za úkol boj proti terorismu, únosům osob, či pachatelům zvláště závažných úmyslných trestných činů (Policie, online, cit. 2016-02-01).

2.3 Souhrn

Útvarů s celostátní působností má Policie České republiky třináct, proto autor vybral jen některé a uvedl jen krátký výčet jejich úkolů. Jde zde jednoznačně vidět, že Policie České republiky má úkoly vymezeny rámcově s ohledem na jejich povahu.

Obecní policie má oproti tomu taxativně vymezené úkoly, a pokud by zákonodárci chtěli přidat obecní policii nový úkol, musel by být uveden a vypsán přímo v zákoně o obecní policii. Působnost obecní policie oproti Policii České republiky je dána pouze

územím samotné obce, pokud nemá podepsanou veřejnoprávní smlouvu, a tudíž nesmí vykonávat svá oprávnění na území jiné obce než své vlastní.

Podstatným rozdílem v úkolech obecní policie a Policie České republiky je plnění úkolů na úseku trestního řízení. Z tohoto vyplývá, že při zjištění, či podezření ze spáchání trestného činu bude obecní policie vše předávat Policii České republiky, a ta bude zjišťovat, jestli se daný trestný čin vůbec stal.

Strážníci i policisté musejí však konat i v době volna, kdy jim to přikazuje jejich zákon, proto nelze brát tuto práci jako normální povolání, ale poslání. Základními úkoly těchto složek není zasahovat z úřední moci, ale sloužit veřejnosti, a z tohoto důvodu by měli chodit do těchto složek noví příslušníci.

3 OPRÁVNĚNÍ OBECNÍ POLICIE A POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

3.1.1 Oprávnění požadovat vysvětlení - obecní policie

Strážník může požadovat potřebná vysvětlení od osob, a to jak fyzických, tak právnických, které mohou přispět k objasnění důležitých skutečností pro odhalení pachatele jiného správního deliktu nebo přestupku, jakožto i ke skutečnému zjištění stavu věci. Tyto osoby je strážník oprávněn vyzvat, aby se dostavily k sepsání zápisu o podání vysvětlení ve stanovenou dobu na určené místo. Dále je strážník oprávněn tuto osobu vyzvat, aby ukázala doklady, které jsou potřebné ke zjištění skutečností důležitých pro odhalení správního deliktu přestupku, nebo přímo pachatele, jakožto i ke zjištění reálného stavu věci.

Osoby jsou povinny výzvě o podání vysvětlení vyhovět, až na výjimky stanovené v zákoně. Vysvětlení může odepřít osoba, která by sobě či osobě blízké způsobila nebezpečí trestního stíhání za přestupek (Vetešník, Chauer, 2014, s. 52-53).

Osobou blízkou je příbuzný v pokolení přímém, sourozenec, manžel nebo partner, ale také jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném, pokud by újmu pociťovali jako vlastní (Chromá, 2014, s. 100).

Dále může odmítnout vysvětlení osoba, která má státem uloženou nebo uznanou mlčenlivost a podáním vysvětlení by jí tak porušila. Strážník před sepsáním zápisu musí osobu poučit o tom, že může odepřít vysvětlení a bez zbytečného odkladu s osobou sepíše podání vysvětlení. Po sepsání podání vysvětlení je poté osoba propuštěna.

Jestliže strážník má sepsat podání vysvětlení s osobou mladší patnácti let, musí zajistit přítomnost jejího zákonného zástupce, jinak je podání vysvětlení neplatné, navíc v případě řešení přestupku s mladistvým by byl informován orgán sociálně-právní ochrany dítěte (Vetešník, Chauer, 2014, s. 53).

Osoba, která se dostavila na sepsání podání vysvětlení má nárok na náhradu ušlého výdělku a na náhradu nutných výdajů. Náhrady poskytuje obec a jdou uplatnit pouze do sedmi dnů, o čemž strážník osobu poučí. Nárok na náhrady nemá osoba, která se dostavila na podání vysvětlení jen ve svém zájmu, pro své protiprávní jednání, nebo má nárok podle zvláštních předpisů.

Pokud by se osoby nedostavily na sepsání zápisu o podaném vysvětlení bez závažného

důvodu nebo bez dostatečné omluvy, mohou být strážníkem předvedeny na úřadovnu obecní policie. O předvedení by strážník sepsal úřední záznam (Vetešník, Chauer, 2014, s. 54).

Pokud by osoba neuposlechla výzvu strážníka, byla by podezřelá ze spáchání přestupku neuposlechnutí výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci. Strážník je oprávněn tento přestupek řešit v blokovém řízení až do výše 5000 Kč (Správní řád, přestupky, 2015, s. 100).

Oprávnění požadovat vysvětlení nelze zaměnit s dotazem, který strážník směřuje vůči občanům nacházejícím se např. na veřejném prostranství (Vetešník, Chauer, 2014, s. 55).

3.1.2 Oprávnění prokázání totožnosti - obecní policie

Strážník je oprávněn vyzvat osobu, aby prokázala svoji totožnost, jedná-li se o osobu, vůči které provádí určitý úkon k plnění úkolů obecní policie, pokud je osoba podezřelá ze spáchání přestupku, jiného správního deliktu nebo trestného činu, dále o osobu, od níž bude potřebovat vysvětlení, nebo je-li to osoba, která odpovídá popisu pohřešované osoby nebo osoby hledané policií, a dále na žádost jiné osoby, jestliže osoba má na zjištění totožnosti určitý právní zájem. Pak je to také osoba, která žádá o prokázání totožnosti jiné osoby, což by mohl být například revizor dopravního podniku, který má právní zájem na zjištění totožnosti černého pasažéra a této osobě je strážník oprávněn předat údaje o totožnosti. V poslední řadě je to také osoba, která oznámí podezření ze spáchání přestupku, jiného správního deliktu nebo trestného činu.

Prokázáním totožností se dle zákona o obecní policii myslí zjištění jména, příjmení, bydliště osoby, data narození a rodného čísla. Důvod ke zjištění totožnosti určí míru spolehlivosti, s níž se zjištění provede. Míra spolehlivosti se odvíjí od konkrétních okolností případu. Jedná se o takové zjištění totožnosti, které je přiměřené důvodu, kvůli kterému se totožnost osoby zjišťuje.

Osoby jsou povinni výzvě k prokázání totožnosti vyhovět. Strážník osobu poučí, že pokud odmítne vyhovět výzvě strážníka, je oprávněn ji předvést na služebnu Policie České republiky (tamtéž, s. 62-64).

3.1.3 Oprávnění předvedení osoby – obecní policie

Strážník má pravomoc předvést na služebnu Policie České republiky osobu, která se mu odmítla prokázat, aby zjistil její totožnost. Strážník může předvést osobu, která nemohla ani po poskytnutí nezbytné součinnosti svou totožnost prokázat. Strážník předvede na služebnu PČR osobu, která je hledaná Policií České republiky, anebo osoba pohřešovaná. Dále může strážník předvést osobu, která pokračuje v jednání, které porušuje veřejný pořádek, ohrožuje vlastní zdraví či život, ohrožuje zdraví, život ostatních, či ohrožuje majetek i přes opětovnou výzvu strážníka a nemůže ji jiným způsobem zabránit v takovém jednání.

Podmínkou strážníka je předat všechny výše uvedené osoby na služebně PČR k dalšímu opatření. Poté strážník sepíše úřední záznam, který mu bude potvrzen na služebně PČR.

Strážník může předvést také osobu k příslušnému orgánu obce na žádost tohoto orgánu, a to účastníka řízení i svědka, pokud je jeho osobní účast nutná a tato osoba se nedostavila bez náležité omluvy nebo bez závažných důvodů ke správnímu orgánu. Strážník předvede osobu po obdržení písemné žádosti o předvedení i s rozhodnutím s uvedením data, času a místa, kam má být osoba předvedena. Rozhodnutí strážník předá osobě při předvádění. V případě obecní policie to může být např. předvedení ke Komisi k projednání přestupků (Vetešník, Chauer, 2014, s. 31).

3.1.4 Oprávnění odebrat zbraň – obecní policie

Strážník je oprávněn přesvědčit se u osoby, kterou předvádí, jestli nemá u sebe zbraň a tuto zbraň odebere. Dále je oprávněn odebrat zbraň u osoby, kterou omezuje na osobní svobodě, anebo proti které strážník provádí zákrok vzhledem k jejímu agresivnímu chování.

Strážník po marné výzvě k vydání zbraně odebere zbraň je-li to nezbytné na veřejně přístupném místě v zájmu ochrany veřejného pořádku, zdraví a života osob, bezpečnosti majetku a hrozí-li, že této zbraně může být použito k násilí, či pohrůžce násilím.

Při odebírání zbraně velmi záleží na taktice zákroku strážníka, který musí postupovat s maximální opatrností. Toto oprávnění by měl strážník učinit vždy, pokud nabude důvodné podezření, že osoba má u sebe zbraň, a tuto osobu strážník bude předvádět.

O celé události musí strážník sepsat úřední záznam a osobě, která zbraň vydala nebo jí byla odebrána, dá strážník proti podpisu potvrzení o jejím převzetí.

Pokud by se jednalo o střelnou zbraň podléhající registraci, má ji povinnost strážník předat nejbližšímu útvaru Policie České republiky.

Pokud pominuly důvody, pro které strážník odebral zbraň a nebo by tomu nebránily jiné zákonné důvody, vrátí ji strážník proti podpisu osobě, která ji vydala nebo jí byla odejmuta. Pokud by se jednalo o střelnou zbraň, byla by mu vrácena na útvaru PČR, kde byla strážníkem odevzdána (Vetešník, Chauer, 2014, s. 36-37).

Zbrani se v tomto případě dle trestního zákoníku rozumí „*cokoliv, čím je možno učinit útok proti tělu důraznějším*“. Tudíž se nejedná pouze o bodné, sečné, či střelné zbraně, ale i např. tyč, kámen, či vozidlo (Trestní předpisy, 2013, s. 40).

3.1.5 Oprávnění zakázat vstup na určitá místa – obecní policie

Strážník je oprávněn při plnění úkolů obecní policie přikázat každému, aby nevstupoval na nezbytně nutnou dobu na určitá místa, nezdržoval se na nich, anebo po nezbytně nutnou dobu setrval na určeném místě, pokud to vyžaduje ochrana života a zdraví.

Strážník je oprávněn toto oprávnění též provést na žádost orgánu jako je např. Policie České republiky, Hasičský záchranný sbor České republiky, Vojenská policie, Celní správa České republiky aj.

Půjde nejvíce o místa, kde došlo ke spáchání protiprávního jednání, a mohly by být narušeny kriminalistické stopy. Dále by mohlo jít například o místa, kde je např. únik plynu, vznikly zde živelné události, či místo dopravní nehody, kde je potřeba usměrňovat provoz na pozemní komunikaci.

K vyznačení míst může strážník užít technický prostředek, a to např. pásku s nápisem zákaz vstupu, zákaz vstupu s nápisy obecní, či městská policie. Každý je povinen uposlechnout výzvy strážníka. Samotné porušení pásky by již bylo bráno jako podezření z neuposlechnutí výzvy úřední osoby (Vetešník, Chauer, 2014, s. 34-35).

3.1.6 Oprávnění otevřít byt nebo jiný uzamčený prostor - obecní policie

Toto oprávnění může strážník využít v případě, že je ohrožen život, zdraví nebo hrozí-li větší škoda na majetku. Využít ho lze například, hrozí-li výbuch plynu, při volání o pomoc z bytu a podobných situacích. V těchto a podobných případech má strážník právo otevřít byt nebo jiný uzamčený prostor, vstoupit do něj a učinit takové potřebné zákroky, úkony, či jiná opatření, aby bylo toto nebezpečí odvráceno. Například tedy vypnout plyn na sporáku a otevřít okna, či se dostat k raněnému a poskytnout mu první pomoc do příjezdu lékaře (Vetešník, Chauer, 2014, s. 40).

Větší škodou na majetku se rozumí škoda přesahující 50000 Kč. Všechny škody upravuje trestní zákoník (Trestní předpisy, 2013, s. 42).

Bytem se rozumí obytné místnosti, sloužící k trvalému nebo přechodnému bydlišti a prostory, které jsou s ním přímo spojeny nebo k nim náleží.

Jiným uzavřeným prostorem se rozumí místnosti, které jsou určeny k jiným účelům než k bydlení, např. zahradní chatka, garáž mimo dům aj.

Strážník musí před vstupem do bytu zajistit přítomnost nezúčastněné osoby, pokud to okolnosti dovolují a nehrozí-li nebezpečí z prodlení. Po odvrácení nebezpečí strážník vyrozumí uživatele bytu, a pokud si uživatel nemůže zajistit byt, musí ho zajistit sám strážník. Nabízel by se příklad, že uživatel se nachází v cizině a nemůže si tak zajistit svůj byt.

Nezúčastněnou osobou se rozumí taková osoba, která nemá na prováděném zákroku žádný právní zájem, a žádné jiné okolnosti to nevylučují, jako by tomu bylo např. u jiného strážníka.

O celé události, jak o otevření bytu, tak i provedených opatřeních sepíše strážník úřední záznam (Vetešník, Chauer, 2014, s. 40-41).

3.1.7 Oprávnění odejmout věc - obecní policie

Strážník po předchozí marné výzvě k vydání věci je oprávněn věc odejmout, jestliže je podezření, že v řízení o přestupku může být vysloveno její zabrání nebo propadnutí. Oprávnění k odnětí musí tedy předcházet výzva strážníka k dobrovolnému vydání věci.

Teprve po marné výzvě je strážník oprávněn ji odejmout.

Propadnutí věci je jedna ze sankcí, kterou je možno uložit v řízení o přestupku. Taková věc musí pachateli přestupku náležet a musí být splněna i další podmínka, a to, že byla věc k přestupku užitá, určena nebo byla přestupkem získána, popřípadě byla nabyta za věc získanou přestupkem.

Zabrání věci je ochranným opatřením, které plní preventivní funkci. Zabrat může strážník věc, u které by mohlo být vysloveno její propadnutí, ale věc nenáleží pachateli přestupku, nenáleží mu zcela, nebo náleží pachateli, kterého nelze za přestupek postihnout, anebo v posledním případě, kdy to vyžaduje bezpečnost osob, majetku, anebo jiný obecný zájem.

Strážník nemůže odejmout takovou věc, jejíž hodnota je v jasně nápadném nepoměru k povaze přestupku, např. nemůže strážník odejmout osobní vozidlo, kterým řidič spáchal přestupek.

Věcí se zde rozumí ovladatelný hmotný předmět, který může být předmětem vlastnictví a je dostupný. Není podmínkou, aby se jednalo o věc v celku, může to být i příslušenství věci, např. svítilna z jízdního kola.

O odnětí nebo vydání věci strážník sepíše úřední záznam. Osobě, které byla věc odňata nebo vydána, vystaví strážník potvrzení o vydání nebo odnětí věci. Odňatou nebo vydanou věc strážník předá příslušnému orgánu, který může o přestupku rozhodnout (Vetešník, Chauer, 2014, s. 43-44).

3.1.8 Oprávnění použití technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla – obecní policie

Strážník má oprávnění provést montáž technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla, které bylo odstaveno v místě, kde je dopravní značení zákaz stání, či zastavení, kam by spadala i možnost využití technického prostředku na parkovišti s parkovacím automatem. Dále je to vozidlo, které bylo odstaveno v místě, kde je zakázán vjezd, a to místní či přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích. Užití technický prostředek může strážník i na vozidlo, které je odstaveno na chodníku, kde to není

dopravním značením povoleno a také na vozidlo, kterým byl proveden zábor veřejného prostranství.

Technickým prostředkem k zabránění odjezdu vozidla je lidově tzv. „botička“.

Pojem chodník není do dnešní doby v právním řádu České republiky přesně vymezen. Zjednodušeně řečeno se jedná obvykle o součást dálnic, silnic a místních pozemních komunikací, které jsou výškově odděleny od vozovky. Navíc ho mohou užít pouze chodci, pokud není uvedeno jinak (Vetešník, Chauer, 2014, s. 47-49).

Pojmem chodník se zabýval i Nejvyšší správní soud. Zde bylo kladeno za vinu obviněnému, že zaparkoval své vozidlo na chodníku a měl za svoje jednání zaplatit pokutu. S tímto obviněný nesouhlasil a od Magistrátu města Liberec se dostala celá věc až k Nejvyššímu správnímu soudu, kde soud konstatoval, že: *„přesná definice pojmu chodník neexistuje, ale to není na škodu. Je diskutabilní, zda je smysluplné vymezovat jeho obsah, kvůli přílišné obecnosti, anebo v případě, kdy by vyloučil případy, které by svojí povahou pod tuto definici určitě spadat měly. Je na správním úřadě, aby tvrdil, že místo je skutečně chodníkem a aby pro svoje tvrzení obstaral nezbytné důkazy“* (Judikát Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 As 48/2008-58).

Veřejným prostranstvím jsou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejné zeleně, parky a další prostory, kde je každému umožněn přístup bez omezení, který slouží k obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví (Kopecký et al., 2015, s. 78).

Pojmem veřejné prostranství se zabýval i náleží Ústavního soudu po návrhu poslanců, že pojem je moc široký a porušuje soukromé vlastnictví. S tímto Ústavní soud nesouhlasil a sdělil, že: *„definici veřejného prostranství nelze považovat za příliš širokou a další prostory jde označit za prostranství mající podobný charakter jako výše uvedená. Veřejné užívání se vztahovalo na materiální statky v soukromém vlastnictví i před účinností zákona o obcích a vlastní-li soukromý vlastník pozemek, který splňuje všechny znaky veřejného prostranství, je nutné též akceptovat možnost, že obec takovýto pozemek prohlásí za veřejný pozemek, kdy právo vlastníka bránit se obecnému užívání jeho majetku soukromoprávní cestou není nijak omezeno a tuto možnost připouštěla i předválečná právní teorie“* (Judikát Ústavního soudu sp. zn. 211/2005).

Strážník nesmí použít technický prostředek, pokud je na místě přítomen řidič vozidla, vždy tedy na vozidlo bez řidiče. Použit technický prostředek lze ale jenom tehdy, jestli

je zajištěna možnost odstranění bez zbytečného odkladu. Pokud se tedy jedná o obec, která nemá zajištěnou dvacetí čtyř hodinovou službu, nelze technický prostředek použít.

Technický prostředek se odstraní bez zbytečných průtahů pokud strážník zjistí totožnost osoby, která vozidlo na místě odstavila, anebo po provedených úkonech ke zjištění osoby, která vozidlo na místě odstavila. Dále se odstraní technický prostředek po projednání přestupku v blokovém řízení, anebo po uhrazení nákladů za přiložení a odstranění prostředku provozovatelem vozidla, pokud jsou obcí náklady účtovány.

Technický prostředek nemůže strážník použít v případě, že se jedná o vozidlo, které tvoří překážku provozu na pozemních komunikacích. Dále se jedná o vozidla, která jsou viditelně označena jako vozidla požární ochrany, ozbrojených bezpečnostních sborů, ozbrojených sil, vozidla zdravotnických služeb, vozidla invalidy a vozidla osob, které využívají výsady a imunity podle zákona mezinárodních smluv.

Přiložení a odstranění technického prostředku se provádí na náklady osoby, která ponechala vozidlo na místě, a pokud nelze zjistit, kdo vozidlo zaparkoval, tak na náklady provozovatele vozidla. Na použití technického prostředku se nevztahuje ustanovení, jako je u donucovacích prostředcích.

Neexistuje žádný právní předpis o umístování technického prostředku. Není tedy upraveno, na jaké místo bude technický prostředek umístěn, ani způsob vyrozumění o umístění technického prostředku. Doporučuje se ale samozřejmě montáž technického prostředku na přední pneumatiku na straně řidiče a do zorného pole řidiče umístit upozornění (Vetešník, Chauer, 2014, s. 50).

Neozve-li se nikdo o odstranění technického prostředku do třiceti dnů od jeho montáže, může vlastník komunikace po dohodě s obecní policií toto vozidlo na náklady provozovatele odtáhnout.

V tomto oprávnění zákon o obecní policii neukládá povinnost sepsat úřední záznam. Pro případ, že by si mohla osoba stěžovat, je to však lepší a v případě, že si bude stěžovat, že jí byl poškozen disk vozidla, je lepší provádět fotodokumentaci před i po nasazení technického prostředku a předejít tak problémům (Vetešník, Chauer, 2014, s. 51).

3.1.9 Oprávnění ke vstupu - obecní policie

Strážník je oprávněn vstoupit při plnění úkolů obecní policie v provozní či prodejní době do všech prostor určených pro zákazníky do živnostenské provozovny, kasina, herny a dalších prostor, kde jsou provozovány hazardní hry.

Strážník při plnění úkolů obecní policie je oprávněn vstoupit do výše uvedených prostor, a to i po skončení provozní nebo prodejní doby, pokud je to nezbytně nutné k zajištění veřejného pořádku nebo pokud je důvodné podezření, že jsou zde osoby mladší osmnácti let, kterým jsou podávány nebo prodávány alkoholické nápoje nebo tabákové výrobky a tabákové potřeby, nebo jiné potřeby a výrobky určené ke kouření.

Strážník je oprávněn při plnění úkolů obecní policie vstoupit do kasina, herny a dalších prostor, kde jsou provozovány hazardní hry, a to i po skončení provozní nebo prodejní doby, pokud má strážník důvodné podezření, že se osoby mladší 18 let účastní hazardní her.

Strážníkovi je povinen každý umožnit vstoupit do výše uvedených míst. Pokud nejde splnit úkol obecní policie, je oprávněn strážník do výše uvedených míst za účelem vstupu tyto místa otevřít anebo se do nich dostat jiným způsobem, v případě nutnosti i za použití síly (§17c, zákon o obecní policii).

Strážník by toto mohl porušit, pouze pokud by hrozilo nějaké nebezpečí, např. nebezpečí požáru, kdy by strážník jednal v rámci krajní nouze. Pokud jde o provozovnu a využití tohoto oprávnění, nejedná se o vstup do bytu nebo jiného uzavřeného prostoru (Vetešník, Chauer, 2014, s. 52).

Podle zákona o živnostenském podnikání se živnostenskou provozovnou dle § 17 rozumí prostor, v němž je živnost provozována a musí být nahlášena na živnostenském úřadě. Za živnost je považována např. i mobilní provozovna, či automat (Kameník, P., Hrabánková, M. a Orlová, M., 2014, s. 79).

3.2.1 Oprávnění požadovat vysvětlení - PČR

Na rozdíl od strážníků může policista požadovat vysvětlení od osoby, která může přispět k objasnění důležitých skutečností pro odhalení trestného činu, přestupku nebo jeho pachatele. Dále může policista požadovat vysvětlení pro vypátrání hledané, či pohřešované osoby, a také pro přípravu a výkon opatření k zajištění bezpečnosti

chráněné osoby.

O celé události sepíše policista úřední záznam o podání vysvětlení, dostaví-li se na výzvu. Poté je již oprávnění stejné jako u strážníků v kapitole 3.1.1 (Vangeli, 2014, s. 246).

3.2.2 Oprávnění prokázání totožnosti - PČR

Policista je oprávněn vyzvat osobu, aby prokázala totožnost, jedná-li se o osobu, která je podezřelá, že spáchala trestný čin nebo správní delikt, či jejího oznamovatele. Dále je-li to osoba, která se zdržuje v prostoru, kde se zdržují cizinci bez povolení, osoba, která se zdržuje v blízkosti chráněného prostoru, nebo do něj vstoupila a osoby od nichž bude policista požadovat vysvětlení. Do výčtu patří i osoba, která odpovídá popisu hledané osoby nebo pohřešovaná nebo na místě veřejně přístupném má osoba zbraň a je podezření, že může být použita k násilí nebo pohrůzce násilím. Dále od osob, které se zdržují na místě, kde došlo k trestnému činu, či k něčemu obdobnému. Policista může požadovat totožnost na žádost osoby, která má na zjištění právní zájem, jakož i od osoby, která o toto žádá. Policista může požadovat totožnost při plnění jiného úkolu k zajištění ochrany bezpečnosti osob a majetku.

Prokázáním totožností se dle zákona o Policii České republiky myslí zjištění jména, případně jmen, příjmení, data narození, adresy místa bydliště, rodného čísla, a nakonec i státní příslušnosti. Míra a způsob zjištění údajů o osobě musí být přiměřen účelu zjištění totožnosti.

Oproti strážníkům je policista oprávněn zjistit totožnost osoby, nelze-li zjistit její totožnost v dostupných evidencích snímaním daktyloskopických prvků, měřením těla, zjištěním tělesných znaků, pořízením obrazových, audiových i ostatních záznamů, či odběrem biologických vzorků ke zjištění informace o genetickém vybavení.

Pokud osoba při zjišťování totožnosti klade odpor, je oprávněn policista odpor přemoci. Způsob překonání musí být ale přiměřený intenzitě odporu. Tento odpor nejde překonat, pokud se jedná o odběr krve nebo obdobný úkon.

Pokud policista zjistí, že osoba je pohřešovaná, vyrozumí se souhlasem této osoby toho,

kdo pohřešování nahlásil. Pokud by osoba nesouhlasila, policista by pouze sdělil, že pátrání po pohřešované osobě bylo ukončeno. Při pohřešované osobě, které je omezena svéprávnost, vyrozumí policista toho, kdo pohřešování oznámil a jejího zákonného zástupce (Vangeli, 2014, s. 259 - 260).

3.2.3 Oprávnění předvedení osoby - PČR

Policista může dále předvést osobu, která se nedostavila ve stanovenou dobu na stanovené místo k sepsání zápisu o podaném vysvětlení bez dostatečné omluvy nebo bez závažných důvodů (tamtéž, s. 246).

Policista je oprávněn předvést osobu, která odmítla prokázat svoji totožnost nebo ji nemůže prokázat ani po poskytnutí přiměřeně nezbytné součinnosti, např. spojení se s operačním pultem policie a porovnání udaných identifikačních údajů s centrálním registrem obyvatel a policista totožnost osoby nemůže zjistit na místě ani po provedení identifikačních úkonů přímo na místě (Vangeli, s. 266).

Předvedení osoby nesmí překročit nezbytně nutnou dobu k ztotožnění dané osoby. Policista musí osobu ztotožnit do lhůty dvaceti čtyř hodin, jinak je povinen ji propustit. Poté sepiše policista o všech provedených úkonech a opatřeních úřední záznam (tamtéž, s. 270)

3.2.4 Oprávnění vydání a odebrání zbraně a prohlídka osoby - PČR

Policista vyzve osobu k vydání zbraně, hrozí-li nebezpečí, že jí bude použito neoprávněně k násilí nebo pohrůžce násilím. Pokud osoba zbraň nevydá, je policista oprávněn po opakované marné výzvě tuto zbraň odebrat.

Policista provede prohlídku osoby a odebere zbraň, pokud této osobě bude omezena osobní svoboda, nebo proti ní směřuje zákrok, anebo proti ní směřuje jiný úkon a hrozí nebezpečí, že osoba má u sebe zbraň a bude klást odpor.

O celkové události sepiše policista úřední záznam. Osobě, která zbraň vydala nebo jí byla odebrána, vystaví policista potvrzení o jejím odebrání bez zbytečného odkladu. Policista vydá zbraň osobě, pokud pominuly důvody pro její vydání nebo odebrání a

osoba potvrdí vrácení svým podpisem.

Zbrání se rozumí jako u obecní policie „*cokoliv, čím je možno učinit útok oproti tělu důraznějším*“ (tamtéž, s. 135).

3.2.5 Oprávnění omezení pohybu osob - PČR

Toto ustanovení je stejné, jako má obecní policie. Opět toto oprávnění lze jen využít při plnění konkrétních úkolů Policie České republiky. K vyznačení místa může být použit technický prostředek jako je páska s nápisem Policie ČR, nebo kužele, zábradlí, značky a podobné věci (tamtéž, s. 175).

Oproti strážníkům mohou policisté v určitých případech při splnění určitých okolností zamezit vstup osobě do společného obydlí. Toto oprávnění se nazývá vykázání a jistě patří do omezení pohybu osob, protože osoba nemůže na určité místo.

Vykázání využije policie tehdy, pokud ve společné domácnosti docházelo již k dřívějším útokům a dá se předpokládat, že osoba, která bude vykázána, se může dopustit nebezpečného útoku proti zdraví, životu, svobodě, či zvlášť závažnému ataku proti lidské důstojnosti. Příslušník policie poté zakáže vstup do společného obydlí i jeho bezprostředního okolí. Dále je policista oprávněn vykázat osobu i v její nepřítomnosti.

Doba vykázání trvá po deset dnů ode dne provedení vykázání a nelze nijak tuto dobu zkrátit ani se souhlasem osoby, která byla ohrožena. Policista ústně oznámí vykázání i ohrožené osobě vykázání, kdy oběma předá písemné potvrzení o vykázání proti podpisu. Součástí je poučení o právech i povinnostech, vymezení prostoru, totožnost osob a adresa útvaru policie, kde vykázána osoba může dostat kopii úředního záznamu o vykázání. Pokud by vykázána osoba odmítla převzít, či podepsat převzetí o vykázání, policista by tuto skutečnost uvedl v úředním záznamu.

Pokud by vykázána osoba nebyla přítomna vykázání, poskytne ji policista při prvním kontaktu poučení o jejich právech i povinnostech. Nesouhlasí-li osoba s vykázáním, může proti tomu podat námitku. Policista námitku předá krajskému ředitelství, které buď neshledá žádné pochybení a pokud by shledal, že pro vykázání nebyly splněny podmínky, ihned ukončí vykázání a tuto skutečnost dá na vědomost vykázanou i ohroženou osobu (Vangeli, 2014, s. 176-177).

Osoba, která byla vykázána, má povinnost opustit ihned prostor, který ji policista vymezí, zdržet se vstupu do tohoto prostoru, nenavazovat styk nebo kontaktu s ohroženou osobou a vydat na výzvu policisty klíče od společného obydlí. Policista poučí vykázanou osobu o následcích neuposlechnutí výzvy úřední osoby a při možném porušení z výše uvedených bodů.

Vykázaná osoba má právo si vzít osobní věci i doklady, než místo opustí. Policista poskytne vykázané osobě informace o možnostech ubytování. Od této osoby si policista vyžádá adresu pro doručování (tamtéž, s. 183-184).

Ohrožená osoba bude policistou poučena o návrhu na vydání předběžného opatření, využití psychologických, sociálních a jiných služeb v oblasti domácího násilí. A dále je poučena o následcích z vědomě nepravdivých informacích.

O provedených úkonech i opatření sepíše policista úřední záznam. Kopii úředního záznamu pošle policista do dvaceti čtyř hodin soudu a intervenčnímu centru. Pokud by byly v domácnosti nezletilé osoby, kopii dostane i orgán sociálně-právní ochrany dětí. Policista do tří dnů vykoná kontrolu, aby vykázaná osoba dodržovala povinnosti, které jí vyplývají z vykázání (Vangeli, s. 189).

3.2.6 Oprávnění vstupu do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek - PČR

Policista je oprávněn vstoupit bez souhlasu uživatele do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek, jestliže věc nesnese odkladu a vstup je nezbytný pro ochranu života, zdraví, anebo odražení závažného ohrožení veřejného pořádku a bezpečnosti.

Oproti strážníkům může policista do výše uvedeného místa, pokud je důvodné podezření, že se zde nachází zemřelý, nebo jestliže pronásleduje osobu. Policista dále může vstoupit na pozemek, či do jiného prostoru, je-li důvodné podezření, že se tam nachází týrané zvíře.

Policista je oprávněn na taková místa vstoupit i za použití síly, pokud nejde zjednat přístup jinak. Je povinen zajistit nezúčastněnou osobu, nemusel by tehdy, pokud by hrozilo nebezpečí z prodlení, nebo by byl ohrožen život této osoby.

Po provedení úkonu policista vyrozumí uživatele obydlí, jiného prostoru nebo pozemku a zajistí zabezpečení, pokud tak nemůže učinit sám uživatel anebo jiná oprávněná osoba (tamtéž, s. 154 - 155).

3.2.7 Oprávnění odnětí věci - PČR

Začátek tohoto oprávnění je identický jako mají strážníci obecní policie. Liší se v části, kdy se zjišťuje, co je to vůbec za určitou věc. Pokud by věcí byla omamná nebo psychotropní látka nebo prekursor drog, policie tuto látku po skončení věci zničí nebo zaeviduje, pokud nebylo rozhodnuto o propadnutí nebo zabrání věci.

Pokud není třeba tato věc k dalšímu řízení, policista ji vydá osobě, o jejímž právu není pochyb, jinak jí vrátí osobě, která ji vydala nebo byla odňata (Vangeli, s. 128).

3.2.8 Oprávnění použití TPZOV - PČR

Toto oprávnění Policie České republiky je stejné, jako má obecní policie. Ačkoliv autor pracuje u obecní policie devět let, tak ještě neviděl, aby toto oprávnění bylo ze strany PČR využito. V případě potřeby byla Policií České republiky na místo přivolána hlídka obecní policie, která na vozidlo namontovala „botičku“, což se děje v duchu § 6 zákona o obecní policii, kde je psáno, že „strážník je povinen pomoci každému, kdo si o ni požádá“, v tomto případě tedy policistovi (Vetešník, Chauer, 2014, s. 19).

Po novelizaci zákona o silničním provozu, kdy byla přenesena odpovědnost na provozovatele vozidla, které spáchalo určitý přestupek, byly v některých městech zrušeny právě „botičky“ z důvodu, že se za stěrač dává upozornění pro nepřítomného řidiče o spáchání přestupku, celá událost se zadokumentuje a v případě, že nikdo nepřijde na služebnu projednat přestupek, byl by úřední záznam a oznámení spolu s fotodokumentací poslán na úřad ke správnímu řízení.

3.2.9 Oprávnění ke vstupu – PČR

Toto oprávnění je víceméně identické jako mají strážníci. Ke sjednocení došlo k 1. 1. 2017, kdy nabyl účinnost zákon č. 186/2016, o hazardních hrách, kdy zákonodárci

chtěli dát větší pravomoci strážníkům i policistům. Strážníci dříve mohli vstupovat pouze do živnostenských provozoven, a to navíc jen v pracovní dobu do míst určených pro zákazníky. Tímto zákonodárci dali jasně najevo, že pravomoci zvyšují oběma složkám, čímž chtějí ubránit děti před hazardem, alkoholem i tabákovými výrobky a zajistit a zlepšit tak veřejný pořádek nejen ve svém městě, ale v celé České republice.

3.3 Souhrn

Oprávnění strážníků a policistů jsou páteří těchto bezpečnostních složek, protože je zasahováno do práv a osobních svobod občanů. Proto musí složky citlivě užívat svá jednotlivá oprávnění, aby nedošlo k jejich zneužití, či neodůvodněnému užívání.

Samotný zákrok strážníka, či policisty na sebe navaluje jednotlivá oprávnění. Vždy záleží na okolnostech a dané situaci. Strážník začne oprávněním podání vysvětlení na místě a zjištěním totožnosti. Zákrok by mohl pokračovat prohledáním osoby, jestli nemá u sebe zbraň a tuto zbraň odebrat, dále by mohly být použity donucovací prostředky a následovalo by předvedení na služebnu Policie České republiky, kde by byla osoba předána. O celé události by strážník sepsal úřední záznam.

V dnešní elektronické době je dobré, pokud strážník, či policista má po celou dobu jednání s určitou osobou zapnutou kameru. Předěje to určitým problémům, jak ze strany obviněného, který si může stěžovat na postup příslušníků a bude si sám vymýšlet, tak je to dobré k zadokumentování a předání ke Komisi k projednání přestupků, či k soudu jako důkaz.

Mezi zásadní oprávnění určitě patří prokázání totožnosti, kdy se sleduje cíl identifikovat konkrétní osobu a podání vysvětlení, kdy se zjistí, co se vůbec stalo. V některých oprávněních strážníka i policisty při nespolupráci, či neuposlechnutí občanů může vzniknout podezření ze spáchání přestupku dle § 47/1 písm. a, zákona o přestupcích. V poslední době se událo více událostí, které šly před soud, protože lidé nesouhlasili s přestupkem a tvrdili, že se ničeho protiprávního nedopustili, navíc obviňovali policisty, či strážníky, že to oni jednali protiprávně.

Soudy však odkazovaly na nález ústavního soudu 263/1997, který sděluje mimo jiné, že: *„občané jsou povinni se podrobit výkonu pravomoci veřejného činitele bez ohledu*

na vlastní soukromý názor. Jsou-li přesvědčeni, že tímto jednáním bylo porušeno jejich právo či jim byla způsobena škoda, mohou se proti takovému postupu veřejného činitele bránit jiným zákonným způsobem. Ústava ČR, Listina základních práv a svobod ani žádná jiná právní norma nepřipouští, aby jednotliví občané nejprve hodnotili zákonnost postupu veřejných činitelů a teprve na základě toho jejich pokynů uposlechli nebo neuposlechli“ (Judikát Ústavního soudu sp. zn. 263/1997).

Proto lidé, kteří neuposlechli úřední osobu, soud prohráli. Jako tomu bylo například v případě levicové aktivistky v Praze, kdy účastníci shromáždění byli vyzváni, aby se o kus posunuli a uvolnili trasu ohlášenému pochodu. S tímto účastníci nesouhlasili a proti policistům kladli pasivní odpor, kdy seděli a nechtěli se hnout. Proto proti nim zasáhli policisté, kdy aktivistka bránila přítele tak, že skočila na záda policisty (Judikát Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 As 185/2016-48).

Kolem celé události se roztrhl mediální humbuk. Okresní soud nejprve uznal aktivistku odpovědnou za neuposlechnutí výzvy a následný útok na úřední osobu, bohužel poté krajský soud aktivistku omilostnil s tím, že se nestal ani přestupek. Nejvyšší soud vrátil celou událost k okresnímu soudu k opětovnému přezkoumání, což považuji za dobré. Není možné, aby kdokoliv neuposlechl policistu, a poté na něj i skákal, a ačkoliv byla slečna svou vahou zanedbatelná, tak toto jednání nelze akceptovat v jakékoliv společnosti, protože má osoba uposlechnout a poté si jít stěžovat, pokud se jí zdá, že jí byla upřena nějaká práva.

4 DONUCOVACÍ PROSTŘEDKY

4.1 Donucovací prostředky – obecní policie

Mezi donucovací prostředky strážníka, které může použít, patří hmaty, chvaty, údery a kopy. Dále je to slzotvorný, elektrický nebo jiný dočasně zneschopňující prostředek a také obušek a jiný úderný prostředek. Osobě může strážník v určitých případech nasadit pouta. Strážník může také provést úder služební zbraní, hrozbu namířenou služební zbraní, či použít varovný výstřel ze služební zbraně, pokud mu to zákon umožňuje. Do donucovacích prostředků strážníka patří i technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla.

V zájmu ochrany bezpečnosti své vlastní, či jiné osoby, majetku, nebo k zabránění rvačce, výtržnosti, nebo jinému podobnému jednání, jímž je narušován veřejný pořádek, je strážník oprávněn použít donucovací prostředky.

Technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla je oprávněn použít strážník v rámci zákroku proti osobě, které bude omezena osobní svoboda, kdy lze mít za to, že se osoba toto vozidlo pokusí použít k útěku (Vetešník, Chauer, 2014, s. 67).

Před použitím donucovacích prostředků je povinen strážník osobu, proti které zakročuje, vyzvat, aby upustila od svého protiprávního jednání slovy „jménem zákona“ s výstrahou, že bude jinak použito donucovacích prostředků. Této povinnosti je strážník zbaven, pokud je ohrožen život, či zdraví strážníka, nebo i jiné osoby a zákrok svojí podstatou nesnese odkladu.

Strážník použije takový donucovací prostředek, který je v daný moment potřebný ke zdolání odporu osoby, která provádí svým jednáním protiprávní jednání. Strážník při zákroku musí dbát zásady přiměřenosti, aby osobě nezpůsobil zřejmou nepřiměřenou újmu povaze a nebezpečnosti vlivem jejího nezákonného konání.

Výjimku tvoří skupina, proti které strážník může použít pouze hmaty, chvaty, popřípadě technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla vyjma případů, které ohrožují život, zdraví strážníka, či jiné osoby, anebo hrozí větší škoda na majetku, a toto nebezpečí nelze odvrátit jinak. Tuto skupinu tvoří osoba zjevně mladší 15 let, osoba zjevně těhotná, osoba se zjevně tělesnou vadou nebo chorobou a osoba zjevně vysokého věku.

Po použití donucovacích prostředků strážník zjistí, zda nedošlo k újmě na zdraví. Jakmile to okolnosti dovolí a osoba by měla viditelné zranění, či si na něco stěžovala, poskytne osobě první pomoc a zajistí lékařské ošetření. Dále je strážník povinen informovat o použití donucovacích prostředků osobu, která vede obecní policii a na celou událost napsat úřední záznam (Vetešník, Chauer, 2014, s. 68-70).

4.2 Donucovací prostředky – PČR

Samotné donucovací prostředky vyjmenovává § 52 zákona o Policii České republiky, kde se dočteme, že policisté mají oprávnění použít všechny donucovací prostředky, které mají i strážníci obecní policie. Tyto donucovací prostředky mají vyjmenované ve svém zákoně o Policii České republiky. Oproti strážníkům mají policisté od zákonodárců oprávnění rozšířené a mohou použít i jiné donucovací prostředky.

Policista může za určitých podmínek použít například TASER, kdy oproti běžnému paralyzátoru, při tomto může být zachován určitý distanc od osoby, kdy vystřelí elektrody táhnoucí tenký a izolovaný vodič a po zásahu dostane osoba elektrický výboj. Dále to je vrhací prostředek mající povahu střelné zbraně s dočasně zneschopňujícími prostředky, což by mohl být například vystřelovač sítí, či flash ball, který vystřeluje míčky z měkké gumy na kratší vzdálenost. Policisté mají také možnost použít vrhací prostředek, který nemá povahu zbraně. V zákoně je uvedena možnost použití zastavovacích pásů, zahradit cestu vozidlem, či jiným prostředkem k zastavení vozidla anebo zabránění odjezdu vozidla, což mohou být tzv. botičky, ale také pásy, které proříznou pneumatiky, či obalí pneumatiky sítí. Dále mají policisté oprávnění vytlačovat vozidlem, vytlačovat štítem, či vytlačovat koněm, které by mohli sloužit například k vytlačování skupiny lidí při nelegálním shromáždění. Je zde samozřejmě uveden i služební pes, který má jak preventivní charakter, tak je nenahraditelný například při hledání osob, při zákrocích pod jednotným velením, k vyhledávání omamných a psychotropních látek aj. V zákoně je také možnost použití vodního stříkače, kdy by mohl být použit proti skupině osob, které se chovají protiprávně. Pro ochromení a znehybnění osoby mají možnost policisté použít zásahovou rozbušku. Poslední donucovací prostředek, který nemohou použít strážníci, je prostředek k zamezení prostorové orientace, který umožňuje omezit riziko útěku osoby, k čemuž slouží například zatmavené lyžařské brýle, popřípadě kukla bez

otvorů pro oči a ústa (ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R., 2013, s. 200 - 205).

Policisté mají stejnou povinnost jako strážníci vyzvat osobu před použitím donucovacích prostředků, stejné podmínky, kdy mohou použít donucovací prostředky i skupinu stejnou jako strážníci, na které nemohou použít donucovací prostředky.

Policista má oprávnění využít takový donucovací prostředek, či zbraň, k jejíž používání byl vyškolen a vycvičen. Po použití donucovacích prostředků nebo zbraně policista tuto skutečnost bezodkladně ohlásí svému nadřízenému. Poté sepíše policista úřední záznam s důvodem, průběhem a výsledkem použití donucovacích prostředků. Je zde menší změna oproti obecní policii, kdy vedoucí policejního útvaru musí vyrozumět státního zástupce o usmrcení nebo zranění osoby, anebo o nikoli nepatrné škodě způsobené donucovacím prostředkem nebo zbraní (tamtéž, s. 219).

4.3 Souhrn

Ačkoliv donucovací prostředky patří do základních opatření strážníků obecní policie i Policie České republiky, autor je vymezil v samostatné kapitole vzhledem k jejich důležitosti a četnosti.

Donucovací prostředky tvoří důležitou složku oprávnění jak pro strážníky, tak pro policisty, aby byl zákrok úspěšně dokončen, či bylo zamezeno protiprávnímu jednání. Cílem donucovacích prostředků je překonat odpor, a to aktivní, kdy osoba útočí na policistu, či strážníka, tak i pasivní odpor, kdy osoba s nikým nekomunikuje a sedí, či leží na zemi a odmítá například opustit prostor.

Je proto důležité při samotném výcviku strážníka i příslušníka policie dbát na základy sebeobrany a samotné použití všech donucovacích prostředků, aby si přisvojili určité nácviky a nebyli zbytečně překvapeni při samotném zákroku „na ulici“. I při samotném výkonu by měla být opakovaná fyzická příprava na použití donucovacích prostředků, jako je tomu v autorově povolání, kdy městskou policii Chomutov proškoluje jak v praxi, tak teorii JUDr. Zdeněk Náchodský, který je i soudním znalcem, a přes svůj úctyhodný věk by ho autor nechtěl naštvat.

Vzhledem k tomu, že v dnešní době jsou lidé, kteří sdělují, že znají svoje práva, ale

neznají, či nechtějí znát své povinnosti, musí strážníci, či policisté bohužel používat donucovací prostředky dnes a denně, aby mohli sjednat pořádek.

Jsou zde vidět opět markantní rozdíly mezi donucovacími prostředky obecní policií a Policií České republiky, jak v jejich celkovém počtu a rozdílu, tak například, že použití psa u obecní policie je bráno jako samostatné oprávnění obecní policie, které není zahrnuto do donucovacích prostředků, ačkoliv v samotném ustanovení je napsáno, že: *„pes se u obecní policie užije namísto nebo vedle donucovacích prostředků“* (Vetešník, Chauer, 2014, s. 68). Oproti tomu Policie České republiky má použití psa zařazené normálně do donucovacích prostředků, proto by bylo i lepší, kdyby strážníci měli použití psa zařazené taktéž do donucovacích prostředků.

5 POUŽITÍ SLUŽEBNÍ ZBRANĚ

5.1 Použití služební zbraně – obecní policie

Strážník má oprávnění využít služební zbraň při splnění podmínek nutné obrany nebo krajní nouze. Dále má strážník oprávnění využít služební zbraň, aby zamezil útěku nebezpečného pachatele, kterého nemůže zadržet jiným způsobem, v tomto případě ale pod podmínkou, že by byly zřejmě neúčinné donucovací prostředky (Vetešník, Chauer, 2014, s. 72).

Služební zbraní se rozumí dle zákona o obecní policii krátká střelná zbraň, jejímž držitelem je obec, obec musí být též držitelem zbrojní licence skupiny J a strážník musí být držitelem zbrojního průkazu skupiny D. Strážník je oprávněn nosit služební zbraň viditelně při plnění úkolů obecní policie.

Nutnou obranou se rozumí čin, kterým by strážník odvracel trvajícím nebo přímo hrozícím útokem na zájem, který chrání trestní zákoník. Nejednalo by se tak o trestný čin, ale o okolnost vylučující protiprávnost. Obrana nesmí být zjevně nepřiměřená způsobu útoku, jinak by o nutnou obranu nešlo.

Krajní nouzi se rozumí čin, kterým by strážník odvracel nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněného trestním zákonem. Nejednalo by se o trestný čin, ale opět o okolnost vylučující protiprávnost. Hrozící nebezpečí ovšem nešlo odvrátit jinak, následek je stejný nebo závažnější, anebo ten, komu nebezpečí hrozilo, ho byl povinen snášet, jinak by se jednalo o krajní nouzi.

Za nebezpečného pachatele na základě posouzení konkrétních skutkových okolností lze označit např. vězně na útěku, pachatele označeného jako nebezpečného Policií České republiky, zvláště nebezpečného recidivistu, či pachatele závažného trestného činu proti životu a zdraví (Vetešník, Chauer, 2014, s. 73-74).

Pojem zvláště nebezpečného pachatele nebyl legalizován, pouze se jedná o usnesení Nejvyššího soudu, který konkrétně sdělil, koho lze za nebezpečného pachatele považovat. V tomto usnesení Nejvyšší soud také uvedl, že: *„pojem nebezpečného pachatele je příliš restriktivní a nepostihuje veškeré případy osob, jež lze za nebezpečného pachatele považovat. Podle názorů Nejvyššího soudu není vyloučeno označit za nebezpečného pachatele za určitých okolností i podnapilého řidiče, který si počíná při řízení nebezpečně, riskantně a hazardně a bezprostředně ohrožuje životy a*

zdraví ostatních účastníků silničního provozu nebo dalších osob“ (Judikát Nejvyššího soudu sp. zn. 6 Tdo 798/2006).

Před samotným použitím služební zbraně musí jako v případě donucovacích prostředků strážník vyzvat osobu, proti níž zasahuje, aby zanechala svého protiprávního jednání s výstrahou, že jinak bude použito služební zbraně. Od výzvy s výstrahou by strážník upustil, pokud by bylo ohroženo jeho zdraví a život, anebo zdraví a život ostatních osob a zásah by nesnesl odkladu.

Jako v případě donucovacích prostředků, tak i při použití služební zbraně je skupina, proti které nemůže strážník použít služební zbraň, vyjma případů, kdy je ohrožen život a zdraví strážníka, jiné osoby, anebo hrozí-li větší škoda na majetku a toto nebezpečí nelze odvrátit jinak. Do této skupiny patří osoba zjevně těhotná, osoba mladší patnácti let, osoba se zjevně tělesnou vadou a osoba zjevně vysokého věku.

Při použití musí strážník dbát nutné opatrnosti, aby neohrozil život jiných osob, a co nejvíce šetřil zdraví a život osoby, proti které strážník zakročuje.

Po každém použití služební zbraně strážník, jakmile to okolnosti dovolí, poskytne první pomoc a zajistí lékařské ošetření. Po každém použití učiní strážník nezbytné úkony, aby byla řádně objasněna legitimní oprávněnost použití služební zbraně. O použití zbraně strážník vyrozumí osobu, která vede obecní policii a sepíše úřední záznam (Vetešník, Chauer, 2014, s. 74-75).

5.2 Použití služební zbraně – PČR

Policista má oprávnění užit zbraň v rámci nutné obrany či krajní nouzi, jestli nebezpečný pachatel, proti kterému zasahuje, se na výzvu policisty zdráhá opustit svůj úkryt, nebo se vzdát. Dále aby bylo zamezeno útěku nebezpečného pachatele, kterého nelze jiným způsobem zadržet, nemůže-li policista překonat aktivní odpor směřující ke zmaření jeho závažného zákroku, při odvrácení násilného útoku, který ohrožuje chráněný nebo střežený objekt anebo prostor. Taktéž pokud nemůže policista zadržet řidiče dopravního prostředku a tento vážně ohrožuje život nebo zdraví osob svojí bezohlednou jízdou, může policista použít zbraň, když na opětovnou výzvu či znamení řidič nezastaví. Dále by to byl příklad, kdy osoba, proti které byla použita hrozba namířenou střelnou zbraní anebo varovný výstřel, neuposlechla příkazu policisty směřující k zabezpečení ochrany vlastní nebo jiné osoby. V posledním případě smí

policista použít zbraň ke zneškodnění zvířete ohrožující život nebo zdraví osoby (Vangeli, 2014, s. 224).

Zbraní se rozumí podle zákona o Policii České republiky střelná zbraň včetně střeliva doplňků zbraně, kromě vrhacího prostředku mající povahu střelné zbraně, dále bodná a sečná zbraň, ale také výbušnina, průlomový pyrotechnický prostředek, speciální výbušný předmět, či speciální náloživo.

Jako strážník musí policista před použitím osobu vyzvat s výstrahou. Musí opět dbát při použití nutné opatrnosti a šetřit život osoby. Po použití opět musí zajistit lékařské ošetření a učinit neodkladné úkony k prošetření oprávněnosti použití zbraně. Jako strážník ohlásí celou událost svému nadřízenému a sepíše úřední záznam. Vedoucí policejního útvaru by informoval státního zástupce při zranění, či úmrtí osoby, anebo škody nikoli nepatrné (Vangeli, 2014, s. 225).

5.3 Souhrn

Zde vidíme, že opět jsou si povinnosti strážníků i policistů podobné, jak před použitím, při použití i po použití služební zbraně. Rozdíl je zde hlavně v druhu zbraně, kdy strážníci mohou mít pouze krátkou střelnou zbraň, jako je tomu například v autorově práci, kdy při příchodu do zaměstnání dostane z trezoru od zbrojře “svoji“ pistoli CZ 75 Compact D, kterou má pouze pro sebe, ale majitelem musí být obec. Další hlavní změnou je důvod použití, kdy policisté mají značně rozšířené důvody k použití služební zbraně.

Oproti tomu policisté mohou mít jako zbraň střelnou pistole, brokovnice, samopal, odstřelovací puška aj. Dále mohou využívat obranný ruční granát, či speciální rámy s výbušninami k prolomení oken. Záleželo by samozřejmě, o jakou událost by se jednalo a jaká specializovaná složka by událost řešila.

Existují i menší obecní policie, které mají nižší počet strážníků, kteří ani nemají služební zbraně. Je to tím, že u nich není vysoká trestná činnost, anebo si to osoba, která městskou policii řídí, vůbec nepřeje. Toto, si myslím, není šťastné a v případě nouze by nemohl strážník zasáhnout.

Při samotném použití musí všichni příslušníci obou složek dbát zvýšené opatrnosti, dávat pozor na vše okolo, vyhodnotit všechna rizika s použitím služební zbraně. Problém nastává v daném momentě, kdy z ničeho nic může osoba zaútočit a než strážník, či policista použije zbraň, tak je již pozdě, jak tomu bylo nedávno v prosinci roku 2016 při běžném zákroku, kdy policisté přišli na telefonické oznámení na rušení nočního klidu a obviněný z přestupku najednou vytáhl nůž a policistu pobodal.

V takové situaci se každému nejspíše vlije do krve adrenalin, je v šoku a sám přemýšlí, jestli zbraň použít, aby nebyl vyšetřován v případě policistů Generální inspekce České republiky, v případě strážníků Policie České republiky. Proto se občas stávají nešťastné události, kdy příslušníci až moc přemýšlejí. Ovšem toto oprávnění je opravdu velmi nutné, ale v takových situacích velice psychicky náročné. Obě složky by měly být ale perfektně vycvičeny díky cvičným střelbám, které by se měly průběžně opakovat několikrát do kalendářního roka, aby vznikla určitá souhra a návyk na zbraň samotnou a dále by obě složky procházet školeními, které je budou zdokonalovat a zjišťovat, jestli jsou psychicky odolní.

6 OMEZENÍ NA OSOBNÍ SVOBODĚ

6.1 Omezení na osobní svobodě – obecní policie

Strážník u osoby, která byla přistižena při páchání trestného činu nebo bezprostředně poté, je oprávněn tuto osobu omezit na osobní svobodě. Strážník omezí osobu z důvodu zajištění důkazů, nebo zamezení jeho útěku. Podle § 76/2 trestního řádu, který využívá strážník, smí omezit osobní svobodu kdokoliv z výše uvedených důvodů, takže nejen strážník obecní policie, ale i občan, který spatřil někoho páchat trestný čin a sám ho omezil na osobní svobodě, a poté předal policii.

Proti osobě může strážník použít pouta. Důležité také bude zaznamenat čas, kdy strážník osobu omezil na osobní svobodě a kdy byla nasazena pouta, protože pouta může mít osoba maximálně dvě hodiny. Poutat lze zezadu i zepředu a po celou dobu je musí strážník kontrolovat kvůli vlastnímu bezpečí, ale také aby nebyla moc zacvaknutá a poutané osobě nevznikly zdravotní problémy. Připoutat může strážník osobu i k vhodnému předmětu, jako by byla např. dopravní značka, zábradlí a podobně.

Dále by strážník při omezování osobní svobody využil oprávnění přesvědčit se, zda osoba, kterou omezuje na osobní svobodě, nemá u sebe zbraň a tuto zbraň odebrat.

Strážník má povinnost předat osobu omezenou na osobní svobodě ihned policejnímu orgánu. Pokud by se jednalo o osobu, která je příslušníkem ozbrojených sil, lze tuto osobu předat nejbližší vojenskému útvaru nebo správci posádky, pokud je tedy v dané obci zřízena.

Pokud by osobu omezenou na osobní svobodě nešlo ihned předat, musí strážník tuto informaci výše uvedeným orgánům bez odkladu oznámit (Vetešník, Chauer, 2014, s. 130).

6.2 Omezení na osobní svobodě – PČR

Policejní orgán může osobu, která je podezřelá ze spáchání trestného činu, je-li tu některý z důvodů vazby, ve vážných situacích zadržet, ačkoliv proti osobě doposud nebylo zahájeno trestní stíhání. Aby mohlo dojít k zadržení osoby je ale potřeba mít

předtím souhlas státního zástupce. Bez tohoto souhlasu může policejní orgán provést zadržení, jenom jestliže by věc nesnesla odkladu a souhlasu by předem nešlo dosáhnout, zvláště pokud by osoba byla přichycena při páchání trestného činu nebo chycena na útěku.

Důvod k vazbě by mohla být obava, že osoba uprchne, nebo se bude skrývat, aby se trestnímu stíhání nebo vazbě vyhnula. Jako další důvod by byla obava, že bude působit na svědky, spoluobviněné, nebo jinak mařit objasňování skutečností. Uvalit vazbu by bylo možno na osobu, která by mohla pokračovat v trestné činnosti (Trestní předpisy, 2013, s. 177).

6.3 Souhrn

Možnost omezení osobní svobody patří mezi oprávnění obecní policie, ale hlavně Policie České republiky, které postihuje základní lidská práva, která má občan garantována. Povinností strážníka i policisty je, aby bylo za všech okolností splněno, že omezení na osobní svobodě se děje na základě zákona.

Omezení osobní svobody je za normálních okolností trestným činem podle trestního zákoníku. Při splnění zákonem předpokládaných požadavků tak omezení na osobní svobodě trestným činem není, protože chybí znak protiprávnosti, který je formálním znakem trestného činu.

Zákon o Policii České republiky v tomto paragrafu vycházel ze zásad, které vycházejí z Ústavy, Listiny základních práv a svobod, Mezinárodní smlouvy o lidských právech, či Všeobecné deklarace lidských práv, kde se píše o zákazu mučení, nelidského zacházení, trestání a jiných forem takového chování. V těchto důležitých úmluvách je samozřejmě zajištěna i právní pomoc, či lékařské ošetření.

Podmínky, za kterých může dojít k omezení, má obecní policie jasně dány dle § 76/2 trestního řádu. Policie České republiky má zase tyto podmínky uvedeny v § 76/1 trestního řádu.

Omezení můžeme chápat i jako samotné předvedení určité osoby, které je součástí oprávnění prokázání totožnosti v zákonu o obecní policii dle § 13, které bylo již

vysvětleno v kapitole 3.1.6, a dále v případě Policie České republiky dle § 63, což bylo vysvětleno v kapitole 3.2.6, protože strážník, či policista omezí na okamžik osobu a předvede ji na služebnu, protože například odmítla prokázat totožnost.

I v dnešní době se stává, že lidé sdělí, že omezit osobu na osobní svobodě může pouze policista a strážník. Sami si neuvědomují, že někoho mohou omezit při splnění určitých podmínek. To samé může udělat např. i revizor, či ostraha marketu. K takovýmto závěrům dospěl Nejvyšší správní soud v kauze zadržení černého pasažéra revizorem plzeňského dopravního podniku sp. zn. 1 As 34/2010-73. Černý pasažér se odmítl revizorovi ztotožnit, setrvat na místě až do příjezdu hlídky policie a pokusil se z trolejbusu utéci. Revizor ho proto zadržel, což vyústilo ve vzájemnou potyčku. Správní orgány jednání revizora posoudily jako přestupek proti občanskému soužití. Naopak správní soudy dospěly k závěru, že jednání revizora proběhlo za účelem obrany majetku zaměstnavatele, a proto v rámci okolností vylučujících protiprávnost. Černý pasažér porušil své soukromoprávní povinnosti vůči provozovateli a spáchal civilní delikt. Soud současně pracoval s pojmem dokončení „civilního“ deliktu: *„Právě pokus o únik cestujícího z místa, kde jej revizor vyzval k vyčkání na příchod osoby oprávněné zjistit totožnost cestujícího, je útokem na majetková práva provozovatele, tedy na zájem chráněný zákonem. Úspěšným útekem „černého pasažéra“ bude dokončeno jeho protiprávní jednání, kterým bylo využití přepravních služeb provozovatele bez zaplacení stanoveného jízdného a přírážky“.*

PRAKTICKÁ ČÁST

7 ŘÍZENÝ ROZHOVOR

K řízenému rozhovoru si autor vybral dva odborníky. Byl to vedoucí pracovník z Městské policie Chomutov, a to konkrétně zástupce ředitele a vedoucí pracovník od Policie České republiky, a to konkrétně vedoucí obvodního oddělení v Chomutově. Výše jmenovaní byli autorem dotázáni na šest otázek ohledně své práce. K rozhovoru si autor vybral osoby, které osobně zná, jelikož sám pracuje jako strážník Městské policie v Chomutově přes devět let, a tudíž se s nimi musel ve svém menším městě, které má pod padesát tisíc obyvatel, nevyhnutelně setkat. Po domluvě autora s těmito osobami nebyla napsána jejich jména, ale pouze jejich služební místa.

7.1 Rozhovor se zástupcem ředitele Městské policie Chomutov

Jak dlouho pracujete u obecní policie a jaký byl Váš služební postup?

U Městské policie Chomutov pracuji již dvacet let. Po základní vojenské službě jsem si dal přihlášku k městské policii, kam mě přijmuli a kde jsem začínal na pozici civilního zaměstnance. Po roce, který jsem strávil jako obsluha kamerového systému, jsem podstoupil školení, všechny potřebné zkoušky a mohl jsem nastoupit již jako strážník. Po deseti letech se ze mě stal velitel směny, kde jsem měl na starosti činnost strážníků a správný průběh směny. Po sedmnácti letech v této organizaci u nás nastaly personální změny a bylo sesazeno vedení. Zkusil jsem si podat přihlášku a nakonec jsem byl povýšen na zástupce ředitele, kterého dělám doposud.

Co Vás přimělo uvažovat a poté jít pracovat k této bezpečnostní složce?

Jako asi každý jsem chtěl lidem pomáhat, proto jsem se po celou dobu své služby pokoušel pomoci všem, jak jsem jen mohl, ať z vlastní iniciativy, tak na žádost lidí.

Po letech, která máte odpracována u této složky, co Vás stále drží v této práci?

Nyní jako zástupce ředitele mám pravomoci, kdy mohu rozhodovat o důležitých věcech a využít či uplatnit letité zkušenosti, které jsem za dobu působení v přímém výkonu získal a které se mi zdají podstatné. Na pozici strážníka, či velitele jsem do řízení moc nemohl mluvit, takže teď mohu dělat změny, které se týkají jak vnitřních věcí, tedy strážníků, tak vnějších věcí, které se týkají normálních lidí.

Má podle Vás obecní policie dostatečná oprávnění? Případné návrhy změn k zvýšení pravomocí, či jejich zmenšení.

Pravomoci jsou v některé oblasti dostatečné, v jiné bohužel ale nikoliv. Představil bych si, že bychom mohli řešit stejně jako policisté dopravu v blokovém řízení se vším všudy. Dále by mi nevadila možnost zavedení dřívější šatlavy, kdy lidi, kteří dělají problém, by zde přečkali noc a vyspali se zde do nového dne, kdy by snad dostali již rozum.

Rozsah působnosti obecní policie se od založení obecní policie neustále zvyšuje a s tím je třeba rozšiřovat i naše pravomoci. Myslím si, že v dnešní napjaté době bude spíše trend navyšování pravomocí, ať už Policii České republiky, tak obecní policii. To samé vidím i v navyšování lidí do těchto dvou bezpečnostních složek a zakládání nových obecních policií.

Jaké je dle Vás nejvyužívanější nebo nejdůležitější oprávnění, které má obecní policie?

Těžká otázka. Všechna oprávnění jsou důležitá, protože oprávnění postupně na sebe navazují a jsou důležitá u určitých zákroků, či v určitých situacích. Za sebe bych asi vybral prokázání totožnosti, od kterého se bude určovat, jaké jiné oprávnění zvolit, a jak dále postupovat v dané situaci.

Oprávnění, které je nejdůležitější, může ho strážník použít a má i nejdůležitější zásah do integrity lidí, je jistě použití služební zbraně. Byl jste nucen použít ve službě někdy

služební zbraň?

Služební pistoli jsem byl nucen použít bohužel jednou ve svém životě na ochranu svou a mého kolegy. Při pochůzkové činnosti jsme si s kolegou všimli muže se psem, který vypadal jako osoba, která byla v pátrání za drogové delikty. Z tohoto důvodu jsme muže vyzvali, aby prokázal svoji totožnost. Na toto začal muž utíkat a my jsme se s kolegou rozeběhli za ním. Protože již bylo k večeru a nebylo dobře vidět, muž se nakonec ukryl ve křoví a poslal na mě s kolegou svého psa. Z tohoto důvodu jsem vytáhl služební pistoli a psa zastřelil v rámci nutné obrany. Psovi bohužel již nebylo pomoci a muž byl nakonec omezen na osobní svobodě, spoután a na místo byla přivolána hlídka Policie České republiky. Muž byl soudem odsouzen za útok na úřední osobu, protože použil svého psa jako zbraň. (V té době byl policista i strážník brán jako veřejný činitel, pozn. autora).

7.2 Rozhovor s vedoucím obvodního oddělení Policie České republiky Chomutov

Jak dlouho pracujete u Policie České republiky a jaký byl Váš služební postup?

U policie sloužím od svých jednadvaceti let. Začínal jsem jako policista na obvodním oddělení v menším městečku. Postupně jsem si udělal vysokoškolské vzdělání při práci, které mi pomohlo ke kariernímu postupu. Nakonec jsem ke své spokojenosti skončil na obvodním oddělení jako vedoucí obvodního oddělení a mohu uskutečňovat své představy o tom, jak by měla Policie České republiky fungovat.

Co Vás přimělo uvažovat a poté jít pracovat k této bezpečnostní složce?

Práci policistů i jejich uniformy jsem od mala obdivoval. Pomáhat druhým a být za to ještě placen byl dostatečný důvod, proč vstoupit do tohoto sboru. Navíc, u nás v rodině je to tradice a tu je třeba dodržovat, uvidíme, co na to další generace.

Po letech, která máte odpracována u této složky, co Vás stále drží v této práci?

Jednoznačně je to různorodost práce. Občas si myslím, že mě již po tolika letech nemůže nic překvapit, ale opak je pravdou. A je to samozřejmě i po těch letech stále chuť pomáhat lidem.

Má podle Vás Policie České republiky dostatečná oprávnění? Případné návrhy změn k zvýšení pravomocí, či jejich zmenšení.

Myslím si, že máme dostatek oprávnění ke zvládnutí obyčejné, ale i náročné situace, která může nastat. Je to také tím, že jako celek sloužíme nonstop službu, máme pokrytí po celé České republice a máme rozděleny policisty do jednotlivých útvarů, které jsou specializovány na určitou činnost. Vzhledem k možnému riziku terorismu a jiných závažných trestných činů se uvidí do budoucna, jestli nebudou zvýšena oprávnění pro policisty, či strážníky obecní policie. Pokud bych mohl něco vytknout, tak neustálou byrokracií, s kterou se nikdy nepodařilo vypořádat a která byla jen a pouze navyšována.

Jaké je dle Vás nejvyužívanější nebo nejdůležitější oprávnění, které má Policie České republiky?

Rozhodně požadování vysvětlení. Je to sedm kriminalistických otázek, a to: kdo, co, kdy, kde, jak, čím a proč, od nichž se bude odvíjet další postup a oprávnění.

Oprávnění, které je nejdůraznější, může ho policista použít a má i nejzávažnější zásah do integrity lidí, je jistě použití služební zbraně. Byl jste nucen použít ve službě někdy služební zbraň?

Bohudíky jsem se za celou svoji kariéru nesetkal se situací, která by vyžadovala použití služební zbraně a doufám, že nebudu muset toto oprávnění nikdy využít.

8 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Byl zvolen kvantitativní výzkum s kvalitativními prvky, na němž bylo možno přesně a výstižně docílit požadovaných výsledků, jejichž validita odpovídá zvolené metodě.

Celkově autor provedl výzkum, který se skládá z dotazníku na laické veřejnosti i strážnících, který byl proveden jak v elektronické podobě, tak v písemné formě v městě s padesáti tisíci obyvateli (Chomutov, Severní Čechy), který byl předložen strážníkům Městské policie Chomutov i náhodným lidem pouze autorem, aby měl autor zajištěnou stoprocentní návratnost.

V dotazníku chtěl autor, aby byla zastoupena obě pohlaví, všechny stanovené věkové kategorie, všechny kategorie nejvyššího dosaženého vzdělání i počet obyvatel v jejich bydlišti.

Průzkum se konal od 2. 1. 2017 do 22. 1. 2017. Dotazník je tvořen celkově čtrnácti otázkami, kdy první čtyři otázky byly pouze o respondentech. Celkově bylo 124 dotázaných. Odpovědi byly v celkovém počtu respondentů.

Otázky a odpovědi:

1) Na první otázku, jaké je vaše pohlaví, bylo zjištěno, že v dotazníkovém šetření bylo nepatrné větší množství žen.

Muž	58
Žena	66

2) Na otázku ohledně věku, kdy byly autorem zvoleny čtyři věkové kategorie, bylo zjištěno, že největší zastoupení měla kategorie od 22 do 35 let.

Do 21 let	24
Od 22 do 35 let	61
Od 36 do 50 let	24
51 let a výše	15

3) Další otázka se týkala nejvyššího dosaženého vzdělání respondentů. Bylo zjištěno, že nejvíce byli zastoupeni vysokoškoláci společně se středoškoláky.

Základní	14
Vyučen	7
Středoškolské s maturitou	48
Vyšší odborné	6
Vysokoškolské	49

4) Na otázku ohledně počtu obyvatel ve vašem bydlišti odpověděli respondenti, že nejvíce jich bydlí v obci nad 100000 obyvatel.

Do 5000	23
Do 50000	34
Do 100000	25
Nad 100000	42

5) Otázka ohledně telefonního čísla na obecní (městskou) policii dopadla v počtu správných odpovědí dobře. Z celkového počtu 124 lidí správně odpovědělo 99 lidí. Lidé si občas pletli telefonní číslo na obecní policii s telefonním číslem PČR, HZS, ZZS. Ve dvou případech si lidé pamatovali telefon přímo na pevnou linku, což bylo uznáno jako správná odpověď (byl to telefon na stálou službu Městské policie Chomutov).

6) V šesté otázce bylo zjišťováno, jestli má obec pisatele zřízenou obecní policii? V drtivé většině měla obec zřízenou obecní policii.

Ano	107
Ne	17

7) Ohledně volání na obecní (městskou) policii v roli oznamovatele dopadla otázka celkem vyrovnaně, kdy lehce navrch měla skupina volající na linku 156.

Ano	68
Ne	56

8) Na otázku, jestli někdy pomohli strážníci respondentům s jejich problémem, odpověděli pisatelé v polovině případů ano i ne.

Ano	55
Ne	50
Obecní policii jsem nikdy nevolal	15
Vůbec nepřijeli	4

9) Odpovědi na otázku, jaké máte zkušenosti se strážníky, dopadly vyrovnaně.

Pouze pozitivní	16
Spíše pozitivní	37
Neutrální	31
Spíše negativní	30
Pouze negativní	10

10) Odpověď na otázku, s kým se na ulici setkávají lidé častěji, byla pro autora pozitivně překvapivá, protože valná většina odpověděla, že potkávají strážníky.

Se strážníky obecní policie	78
Se státními policisty	33
V okolí nevidám nikoho	13

11) Otázka, jestli podle lidí je existence obecní (městské) policie důležitá, dopadla překvapivě pro autora vzhledem k počtu negativních ohlasů v deváté otázce.

Ano	91
Ne	33

12) Odpovědi na otázku, co si myslíte o pravomocích obecní (městské) policie, dopadly lehce ve prospěch zvýšení pravomocí strážníků.

Jsou dostatečné	46
Nejsou dostatečné, navrhuji je zvýšit	57
Jsou příliš velké	12

13) Otázka, jestli dostali od strážníků obecní (městské) policie v minulosti pokutu respondenti, byla z důvodu, jestli nemá negativní vliv lidí jejich minulý postih?

Ano	46
Ne	78

14) Na otázku, v čem by lidé zlepšili činnost, plány obecní (městské) policie, odpovídali veskrze podobně. Odpovědi by se daly rozdělit do čtyř skupin. V první skupině bylo pár nadávek na adresu obecní policie a strážníků, včetně zrušení obecní policie a podobně. Druhá, početnější skupina zde měla napsáno, že by chtěla více strážníků i policistů a aby jim byly zvýšeny platy a pravomoci. Ve třetí skupině byly odpovědi typu nevím, nejsem schopen posoudit. V poslední, nejvíce zastoupené skupině byli lidé, kteří by rádi viděli strážníky více v ulicích pěšky a aby řešili problematiku veřejného pořádku před dopravními přestupky.

ZÁVĚR

Dnešní doba přenáší na obce více pravomocí v rámci jejich samostatné působnosti. Jedním z těchto opatření byla možnost zřízení bezpečnostního sboru místního typu, a to obecní policie.

Právní úprava obecní policie není dokonalá, ale v posledních letech probíhají neustále její právní úpravy. Od svého začátku si prošel zákon o obecní policii mnohými úpravami, kdy se postupně navyšovaly pravomoci, ale také i povinnosti strážníků.

Cílem autorovi práce bylo seznámit laickou i odbornou veřejnost s pravomocemi strážníků obecní policie. Jako další cíl byla komparace oprávnění strážníků s oprávněními Policie České republiky, což se mu povedlo.

Jako cíl v praktické části v řízených rozhovorech si autor zadal otázku, zda má podle odborníků obecní policie nebo Policie České republiky dostatečná oprávnění? Autorova hypotéza předpokládala, že odborníci budou za jedno s autorem, který si myslí, že oprávnění má každá jednotlivá složka dostačující. Toto tvrzení se z části potvrdilo, oba jmenovaní sdělili, že mají dostatečná oprávnění. Zástupce ředitele obecní policie viděl ještě menší nedostatky, které ve své části konkretizoval.

Další cíl v praktické části v dotazníkovém šetření si autor dal, v čem by lidé zlepšili plány obecní policie a jestli jsou podle nich dostačující oprávnění obecní policie. Autorova hypotéza předpokládala, že lidé budou mít připomínky na řešení problematiky v dopravě, ale budou si myslet, že obecní policie má dostačující oprávnění. Toto tvrzení se taktéž potvrdilo, lidé chtěli od obecní policie, aby neřešila hlavně dopravu, byla více vidět v ulicích pěšky a řešila hlavně veřejný pořádek.

S tímto tvrzením nemůže autor nesouhlasit. Toto je ale v dnešní době už bohužel nemožné, neboť Policie České republiky je zavalena jinou a závažnější prací a tuto činnost nechává spíše na strážnících. Není nic neobvyklého, když je autor v práci, že je zavolán na prověření oznámení ohledně dopravního přestupku, kdy policisté nemají zrovna volnou hlídku, a proto řeší celou situaci na místě strážník.

Potvrdilo se i přesvědčení, že obecní policie má dostatek oprávnění, což si myslela většina dotázaných, proto si autor myslí, že současná legislativa je nastavená dobře a

není ji proto nutné nijak výrazně měnit. Autor by pouze viděl minimální změnu, a to u oprávnění obecní policie, kde by do donucovacích prostředků zařadil použití služebního psa. Jako další věc by bylo, že by ponechal minimální věk, který strážník musí mít k přijetí k této bezpečnostní složce. Zákonomárci i samotní ředitelé obecních policií se aktuálně vyjádřili, že by uvažovali o snížení věkové hranice na osmnáct let, jako to mají policisté. V tomto autor nesouhlasí, protože v osmnácti letech přeci jen není ještě člověk tak vyspělý, navíc by strážník nemohl nosit tři roky služební zbraň.

Z bakalářské práce šlo vidět, že rozdíly v některých oblastech oprávnění Policie České republiky a obecní policie jasně splývají, jelikož zákonodárci vycházeli v některých oprávněních i povinnostech z tehdejšího zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky a v některých jsou diametrálně odlišné, protože nechtěli dát strážníkům do rukou tak velký rozsah pravomocí jako je tomu u Policie České republiky.

V minulosti již byly snahy o sjednocení těchto bezpečnostních složek, anebo alespoň v hlavním městě Praze vytvořit metropolitní policii, která by sestávala ze strážníků i policistů. Avšak takové nápady byly již několikrát a nikdy neprošly. Výhoda by byla, že strážníci by mohli řešit i méně závažnou trestnou činnost a dosavadní Policie České republiky by řešila tu závažnou. Nevýhodou by bylo, že strážníci by museli projít školením, kdy by nemohli být viděni na ulici. Nikdy nebylo domluveno, z jakých peněz by celá metropolitní policie byla placena, a nakonec by ze strany Městské policie hlavního města Prahy odešla početná komunita strážníků, kteří přišli od Policie České republiky a pobírají výsluhu.

Výše uvedená oprávnění obecní policie a Policie České republiky, jimiž je zasahováno do práv a osobních svobod občanů, by mělo být oběma složkami užíváno citlivě, neboť by mohlo dojít k jejich zneužití, neodůvodněnému užívání, což by mělo negativní dopad na obraz obou složek v očích veřejnosti a chápání obou složek jako zejména represivních složek, nikoliv složek sloužících občanům a pro zajištění veřejného pořádku.

Tato bakalářská práce může sloužit jako studijní materiál pro strážníky i policisty, kteří se o danou problematiku zajímají a mají v oprávněních druhé složky mezery, tak i pro laickou veřejnost, která je i v dnešní době stále neinformovaná.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použité literatury

CHROMÁ, M., 2014. *Právní překlad v teorii a praxi: Nový občanský zákoník*. 1. vyd. Praha: Univerzita Karlova, 270 s. ISBN: 978-80-246-2851-6.

KAMENÍK, P., HRABÁNKOVÁ, M. a ORLOVÁ, M., 2014. *Živnostenský zákon: Zákon o živnostenských úřadech: komentář*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 376 s. ISBN 978-80-7478-471-2.

KOPECKÝ, M. et al., 2015. *Zákon o obcích: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 319 s. ISBN 978-80-7478-758-4.

MACEK, P., UHLÍŘ, L., 1997. *Dějiny policie a četnictva: Díl první*. 1. vyd. Praha: Themis, 178 s. ISBN 80-85821-52-4.

ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R., 2013. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 487 s. ISBN 978-80-7380-447-3.

TOMEK, P., 2012. *Slovník služebního poměru*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 671 s. ISBN 978-80-7263-541-2.

VANGELI, B., 2014. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 461 s. ISBN 978-80-7400-543-5.

VETEŠNÍK, P., CHAUER, I., 2014. *Průručka strážníka*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 184 s. ISBN 978-80-7380-542-5.

VETEŠNÍK, P., JEMELKA, L., 2009. *Zákon o obecní policii*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 542 s. ISBN 978-80-7400-165-9.

Správní řád, přestupky. 2015, Ostrava: Sagit, 128 s. ISBN 978-80-7488-132-9.

Trestní předpisy. 2013, Ostrava: Sagit, 544 s. ISBN 978-80-7208-951-2.

Seznam použitých internetových zdrojů

POLICIE. *20 let Policie České republiky* [online]. [cit 2016-09-22]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/20-let-policie-ceske-republiky.aspx>

POLICIE. *Celostátní útvary* [online]. [cit 2016-10-1]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/utvary-s-pusobnosti-na-celem-uzemi-cr-312510.aspx>

PORTÁL VEŘEJNÉ SPRÁVY. *Zákon o Integrovaném záchranném systému* [online]. [cit 2016-10-05]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=49556&nr=239~2F2000&rpp=15#local-content>

PORTÁL VEŘEJNÉ SPRÁVY. *Zákon o obecní policii* [online]. [cit 2016-1-10]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=39601&nr=553~2F1991&rpp=1>

5#local-content

Seznam použité judikatury

Judikát Nejvyššího soudu sp. zn. 6 Tdo 798/2006

Judikát Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 34/2010-73

Judikát Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 As 48/2008-58

Judikát Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 As 185/2016-48

Judikát Ústavního soudu sp. zn. 211/2005

Judikát Ústavního soudu sp. zn. 263/1997

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A – Dotazník.....	I
----------------------------------	----------

Dotazník

Vážení,

obracím se na Vás jako student 3. ročníku bakalářského studia Univerzity Jana Amose Komenského v Praze, obor bezpečnostní studia se žádostí o anonymní vyplnění tohoto dotazníku, který je součástí méjí bakalářské práce na téma Vybraná oprávnění strážníků obecní policie.

Prosím o zaškrtnutí pouze jedné možnosti (při odpovědích ano, ne). Při doplňovacích otázkách prosím o co nejširší odpověď. Veškeré poznatky budou použity pouze pro zpracování méjí bakalářské práce.

Cílem této bakalářské práce je zjistit, jaké mají lidi povědomí i osobní názor na obecní policii.

Předem velice děkuji za Váš čas i ochotu mi pomoci.

Student Vítězslav Vild

Univerzita Jana Amose Komenského v Praze

Vaše Pohlaví? Muž Žena

Váš věk? Do 21 let 22 – 35 let 36 – 50 let Od 51 let a výše

Vaše nejvyšší dosažené vzdělání? Základní Vyučen Středoškolské s maturitou Vyšší odborné Vysokoškolské

Počet obyvatel ve vašem bydlišti? Do 5000 obyvatel Do 50000 obyvatel
 Do 100000 obyvatel Nad 100000 obyvatel

Znáte telefonní číslo na obecní policii? .....

Má vaše obec zřízenou obecní policii? Ano Ne

Volal jste již někdy na obecní policii? Ano Ne

Pomohli vám strážníci s vaším problémem? Ano Ne Obecní policii jsem nikdy nevolal Vůbec nepřijeli

Jakou máte zkušenost se strážníky? Pouze pozitivní Spíše pozitivní
 Neutrální Spíše negativní Pouze negativní

- S kým se na ulici setkává častěji?** Se strážníky obecní policie
- S policisty České republiky
- V okolí nevidám ani jednu bezpečnostní složku

Co si myslíte o pravomocích obecní policie? Jsou dostatečné Nejsou dostatečné

.....

Je podle vás existence obecní policie důležitá? Ano Ne

Dostal jste již od strážníků obecní policie v minulosti pokutu? Ano Ne

V čem byste zlepšil činnost, plány obecní (městské) policie?

.....
.....
.....

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Vítězslav Vild

Obor: Bezpečnostní studia

Forma studia: kombinované studium

Název práce: Vybraná oprávnění strážníků obecní policie

Rok: 2017

Počet stran textu: 45

Celkový počet stran příloh: 3

Počet titulů českých použitých zdrojů: 11

Počet internetových zdrojů: 4

Počet užití judikatury: 6

Vedoucí práce: JUDr. Jozef Bandžak, Ph.D.